



## KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

PRAWO BUDOWLANE

### Przedmiot

Kierunek studiów

ARCHITEKTURA

Studia w zakresie (specjalność)

-

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

IV/8

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski/angielski

Wymagalność

obligatoryjny

### Liczba godzin

Wykład

15

Laboratoria

0

Inne (np. online)

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

0

### Liczba punktów ECTS

2

### Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr hab. inż. arch. Ewa Pruszevicz-Sipińska, prof.

nadzw. e-mail: ewa.pruszevicz-

sipinska@put.poznan.pl Wydział Architektury ul.

Jacka Rychlewskiego 2, 61-131 Poznań tel.: 61

665 33 01

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr inż. arch. Agnieszka Janowska e-mail:

agnieszka.janowska@put.poznan.pl

### Wymagania wstępne

- student ma wiedzę z zakresu matematyki i innych obszarów właściwych dla studiowanego kierunku studiów przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu architektury i urbanistyki
- student ma podstawową wiedzę obejmującą ogólne zagadnienia z zakresu obowiązującego prawodawstwa budowlanego



- student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu stosowania obowiązujących w budownictwie norm projektowych
- student ma podstawową wiedzę o cyklu życia obiektów
- student ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej
- student zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; potrafi korzystać z zasobów informacji patentowe
- student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, (także w języku angielskim lub innym języku obcym uznawanym za język komunikacji międzynarodowej w zakresie studiowanego kierunku studiów); potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie
- student potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach
- student potrafi przygotować w języku polskim (i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów), dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu architektury i urbanistyki
- student ma umiejętność samokształcenia się
- student potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności architekta
- student potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić - zwłaszcza w powiązaniu ze studiowanym kierunkiem studiów - istniejące rozwiązania techniczne, w szczególności urządzenia, obiekty, systemy, procesy, usługi
- student potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, charakterystycznego dla studiowanego
- student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
- student ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki projektowej działalności architekta, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje
- student potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, twórczy i innowacyjny
- student ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej



### Cel przedmiotu

Celem cyklu wykładów z przedmiotu Prawo budowlane jest przedstawienie uwarunkowań prawnych, dotyczących obowiązujących przepisów ustawy oraz przepisów wykonawczych do ustawy, jako zagadnień bezpośrednio związanych z działalnością zawodową architekta.

Duży nacisk położony został na uporządkowanie, uzupełnienie i podsumowanie informacji zdobytych przez studentów w trakcie zajęć projektowych realizowanych w trakcie studiów pierwszego stopnia, w zakresie obowiązujących przepisów Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, a także wykształcenie umiejętności rozumienia słownika przepisów prawnych związanych z procesem projektowym, koordynacją i nadzorowaniem realizacji obiektów budowlanych, zastosowaniem właściwych procedur administracyjno-prawnych umożliwiającą podjęcie inwestycji, sprawowania nadzoru autorskiego oraz oddawania obiektu budowlanego do użytkowania

### Przedmiotowe efekty uczenia się

#### Wiedza

- sposoby komunikowania idei projektów architektonicznych, urbanistycznych i planistycznych oraz ich opracowywania;
- zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

#### Umiejętności

- odpowiednie stosowanie norm i przepisów prawa w zakresie projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz procedur administracyjnych.

#### Kompetencje społeczne

- rzetelna samoocena, formułowanie konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych.

### Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

1. Cykl wykładów z przedmiotu Prawo budowlane kończy się egzaminem. Egzamin ma formę testu.
2. Egzamin przeprowadzany jest na platformie eLearning Moodle PP, po wcześniejszym zalogowaniu się do systemu.
3. Przewidziane są dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym.
4. Studenci mogą zdawać egzamin przed sesją egzaminacyjną, pod warunkiem zamknięcia cyklu wykładów. Termin ten jest wówczas pierwszym terminem egzaminacyjnym.
5. Egzamin poprawkowy może mieć formę pisemną, ustną lub pisemną i ustną.

Ocena formująca: -

Ocena podsumowująca: Ocena uzyskana w trakcie egzaminu podsumowującego cykl wykładów z przedmiotu. Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0



## Treści programowe

### Wykład 1 – wprowadzenie

1. Ustawa Prawo budowlane oraz Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - wiadomości ogólne.

- czemu służy zdefiniowanie przepisów Prawa budowlanego?
- zakres działalności objęty ustawą P.b.
- różnice między Ustawą Prawo budowlane a przepisami wykonawczymi,
- pozostałe akty prawne, których znajomość jest niezbędna w pracy architekta.

2. Skuteczność polskich przepisów budowlanych?

- prezentacja przykładów degradujących krajobraz, zrealizowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami - poruszenie zagadnienia etyki zawodu architekta,
- problem „martwych przepisów”, konsekwencje nieegzekwowania prawa.

3. Omówienie najważniejszych definicji stosowanych w Prawie budowlanym i warunkach technicznych:

- art. 3 ustawy P.b. – omówienie podstawowych pojęć dot. budowy, rodzajów obiektów budowlanych i budowli,
- § 3, § 4, § 5, § 6, § 8 i § 9 warunków technicznych - omówienie podstawowych pojęć dot. rodzajów: zabudowy, budynków, pomieszczeń, terenu inwestowania etc.

### Wykład 2

1. Zabudowa i zagospodarowanie działki budowlanej - Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - dział II.

- usytuowanie budynku – podstawowe odległości od granic, zabudowa w granicy z działką sąsiednią – obszar oddziaływania obiektu,
- dojścia i dojazdy, drogi ppoż. (zapisy dot. dróg ppoż zawarte są w rozdziale 6 Rozporządzenia w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych),
- miejsca postojowe dla samochodów osobowych,
- miejsca gromadzenia odpadów stałych w zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej,
- uzbrojenie techniczne działki i odprowadzenie wód powierzchniowych (przyłącza, studnie, zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe),
- zieleni i urządzenia rekreacyjne, place zabaw,



- ogrodzenia, bramy, furtki.

2. Budynki i pomieszczenia - Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, dział III.

- wymagania ogólne,
- oświetlenie i nasłonecznienie: - w budynkach mieszkalnych - w szkołach i przedszkolach - w miejscach pracy,
- wejścia do budynków i mieszkań,
- schody i pochylnie,
- pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi,
- pomieszczenia higienicznosanitarne,
- szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych,
- pomieszczenia techniczne i gospodarcze,
- dojścia i przejścia do urządzeń technicznych,
- garaże dla samochodów osobowych.

### Wykład 3

1. Wyposażenie techniczne budynków - Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, dział IV.

- urządzenia i instalacje,
- dźwigi,
- urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

2. Bezpieczeństwo pożarowe budynków - Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, dział VI.

- podział budynków z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania (ZL, PM, IN),
- kategorie zagrożenia ludzi,
- odporność pożarowa budynków, klasy pożarowe budynków,
- strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe,
- drogi ewakuacyjne,
- usytuowanie budynków z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe,



- wymagania przeciwpożarowe dla garaży

### 3. Planowanie przestrzenne - Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, rozdział 2 i 5.

- kompetencje gmin w zakresie planowania przestrzennego,

- regulacje przestrzenno-prawne zawarte w:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,

- decyzji o warunkach zabudowy.

- rodzaje i rola analiz koniecznych do opracowania w/w dokumentów,

- różnice między MPZP a studium,

- różnice między MPZP a decyzją o warunkach zabudowy,

- procedury związane z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz wypisu i wyrysu z MPZP,

- odwołanie od DOWZ, zmiana treści DOWZ, przeniesienie DOWZ na rzecz kolejnego inwestora/właściciela.

### 4. Zagadnienia związane z planowaniem przestrzennym w Polsce

- funkcje terenów objętych planami,

- MPZP a odszkodowania dla właścicieli gruntów – koszty nowych rozwiązań planistycznych,

- decyzje o warunkach zabudowy: - „życzeniowość” wniosków o wydanie DOWZ - dobre sąsiedztwo i nieprecyzyjna definicja „otoczenia” - brak zależności i spójności między DOWZ wydawanymi dla terenów sąsiednich - zależność między treścią DOWZ a zapisami studium.

### 5. Chaos przestrzenny będący konsekwencją systemu planowania przestrzennego w Polsce – omówienie zjawiska odpadów przestrzennych na przykładzie Poznania.

#### Wykład 4

### 1. Rodzaje rozstrzygnięć w postępowaniu administracyjnym, dające prawo zabudowy - inwestowania na nieruchomości - Ustawa Prawo budowlane – rozdział 4 i 5

- decyzja o pozwoleniu na budowę (zatwierdzenie projektu i udzielenie pozwolenia na budowę),

- zgłoszenie robót budowlanych niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę,

- zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania,

- pozwolenie na rozbiórkę,

- zgłoszenie rozbiórki,



- pozwolenie na przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania.
2. Rodzaje inwestycji, na których realizację potrzebne jest pozwolenie na budowę oraz inwestycje zwolnione z tego obowiązku.
  3. Dokumenty niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę. Załączniki do wniosku o pozwolenie na budowę.
  4. Dokumenty konieczne do zgłoszenia budowy lub robót budowlanych, niewymagających uzyskania pozwolenia na budowę. Załączniki niezbędne do skutecznego zgłoszenia budowy lub robót budowlanych.

#### Wykład 5

1. Fazy procesu projektowego i budowlanego.
2. Zawartość projektu budowlanego – rozporządzenie dot. zawartości projektu budowlanego: część opisowa i część graficzna.
3. Rozpoczęcie budowy. Dokumenty konieczne do rozpoczęcia budowy.
4. Proces budowlany. Prawa obowiązki uczestników procesu budowlanego. Rola architekta, jako uczestnika procesu budowlanego.
5. Zakończenie budowy, oddanie obiektu do użytku. Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego.
6. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Uprawnienia- Ustawa Prawo budowlane, rozdział 1, 2, 3 i 5.

#### **Metody dydaktyczne**

#### **Literatura**

##### Podstawowa

Wszystkie poniższe przepisy prawne dostępne są pod adresem: <http://isap.sejm.gov.pl/> - baza zawiera aktualne teksty aktów prawnych opublikowanych w wydawnictwach urzędowych

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.



- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie 5 szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 21 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego, oświadczenia o posiadanych prawach do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, oraz decyzji o pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 16 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

#### Uzupełniająca

- Ustawa Kodeks Postępowania Administracyjnego
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw charakterystyki energetycznej
  - Władysław Korzeniewski, Rafał Korzeniewski, WARUNKI TECHNICZNE dla budynków i ich usytuowania 2016 (lub późniejsze), Wydawnictwo Polcen, Warszawa, 2016 (lub późniejsze), ISBN 978-83-64795-17-6
  - <http://www.izbaarchitektow.pl/>
  - <http://www.urbanistyka.info/>
  - <http://www.zawod-architekt.pl/>
  - <http://www.warsztataarchitekta.pl/>





**Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta**

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	51	2,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	21	1,0
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwίων/egzaminu, wykonanie projektu) <sup>1</sup>		

<sup>1</sup> niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności